

kronik | Netop nu, hvor der skal forhandles om en ny folkeskolelov, har Folketinget en gylden chance for at give danske skoleelever et bedre og mere internationalt startgrundlag. Der er gjort en masse solidt forarbejde, og forståelsen er ved at være der, mener dagens tre kronikører

KRISTELIGT DAGBLADS KRONIK
8. DECEMBER 2012
AF THOMAS RAVN-PEDERSEN,
VAGN BERTHELSEN
OG HANS PETER JENSEN

Børn skal klædes på til en verden, der forandrer sig

VI VED IKKE, HVORDAN morgendagens klima bliver. Vi gætter på, hvem der bliver fremtidens supermagter. Den skræbelige europæiske konstruktions fremtid er usikker. Og hvilke nye udfordringer og flytningstrømme vil vi se, når verdens befolkning om nogle årtier runder ni milliarder?

Samtidig med at næsten alting ændrer sig meget hurtigt, ændres de fælles berøringsflader. Nye kontaktpunkter opstår, men vi får mindre fælles historie sammen end før. Vi er mere forskellige etnisk, religiøs, kulturelt, erhvervs-mæssigt og måske også økonomisk.

De voksnes udfordringer præger børnene. Det er i hvert fald ikke blevet lettere at være skole eller folkeskolelærer.

"Klædt på til verden" er faktisk titlen på et undervisningsmateriale, der i første omgang prøver at klæde lærere på til at undervise med et globalt perspektiv for at give eleverne indsigt, udsyn og omtanke til at møde globaliseringskrav – eller det, der hedder interkulturelle kompetencer.

For lærerne skal selv klædes ordentligt på, hvis de skal kunne hjælpe børnene med at blive klædt rigtigt på.

Det handler netop mere om kompetencer end om dagsaktuel viden. Hvordan giver vi børnene bare lidt stærkere kompetencer, så de bliver lidt bedre til at agere i en foranderlig verden, hvor be-
givenheder i USA, Kina, Brasilien og Afrika har indflydelse på vores økonomi og arbejdsmarked og fremtid. Det handler ikke primært om en masse paratvi-

den, der alligevel er forældet i overmorgen, men om en viden, der gør det lettere at forstå sammenhænge og konflikter. Det handler om en faglighed, der gør det lettere for morgendagens unge selv at agere. Og det starter i folkeskolen.

I 2010 præsenterede Rådet for Internationalisering af Uddannelserne en rapport med titlen "Internationalisering der blev væk". 1101 skoler deltog i undersøgelsen, og den viste, at en tredjedel af skolerne hverken havde arbejdet med internationalisering eller med den internationale dimension i de forskellige fag.

DEN INTERNATIONALE dimension indgår i de fælles mål og bør inddrages i alle fag. Det bliver den ikke. Rådet kaldte det decideret bekymrende og talte om faren for at de danske elever deles i et A og B-hold.

VK-regeringen udsendte i 2006 en globaliseringsstrategi. Den var snæver i sit sigte og meget fokuseret på alene at se på danske muligheder som følge af globaliseringen. Men den fastslog, at "skolerne skal sikre, at alle elever i folkeskolen i løbet af deres skoletid deltager i mindst ét internationalt projekt".

2010-undersøgelsen fastslog, at det – fire år efter strategiens offentliggørelse – heller ikke skete. Undersøgelsen viste, at kun 29 procent af skolerne i treårsperioden op til undersøgelsen havde engageret eleverne i internationale projekter.

Regeringen fremsatte i tirsdays forslag

▶▶ Hvordan giver vi børnene bare lidt stærkere kompetencer, så de bliver lidt bedre til at agere i en foranderlig verden?

til folkeskoleloven, og et nyt forslag om læreruddannelse ventes til foråret. Ambitionen er, at vi pr. 1. januar 2014 både har en ny folkeskolelov og en reformeret læreruddannelse. En stribe bekendtgørelser, blandt andet om fælles mål, skal også revideres.

Når de små og reelt temmelig halvhjertede forsøg på at styrke den internationale dimension i undervisningen er fejlet, så skyldes det blandt andet, at de netop har været halvhjertede. Det skyldes også, at internationaliseringen ikke er tænkt ordentligt ind på læreruddannelsen på professionshøjskolerne, og at målsætningerne er uklare og alt for generelle.

Man kan let selv føle, at den viden, man sidder inde med, er forældet. Vi, der skriver denne kronik, er mennesker, der for få år siden talte om i-lande og u-

lande og om Nord-Syd-problemer og behovet for mere fokus på udviklingssamarbejdet. Det er der stadig en pointe i, men begreber som i- og u-lande er ved at blive forældede.

Om 10 eller 20 år vil det sikkert igen se anderledes ud. Men det, der ikke ændrer sig, er den realitet, at gensidig afhængighed i verden øges. Der er kun ét globalt klimasystem under forandring. Der er reelt kun ét finansielt marked præget af spekulation og manglende styring. Der er mange sprog og kulturer og religioner, men de er ikke som før geografisk afgrænsede. I stigende grad er de alle til stede næsten overalt, og altså også der, hvor vi er og skal agere. Derfor er vi konstant i et bombardement af forandringer.

Hvordan håndterer vi det? Hvordan bliver vi omstillingsparate uden at miste sammenhængskraften og linjerne bag ud? Og uden at stresser til?

Målet må være faglighed med international dannelse, læs: forståelse og kompetencer.

DET ER OGSÅ erfaringen for de lærere, der arbejder med den internationale dimension. Birgitte Dreyer Frandsen fra Ingrid Jespersens Gymnasieskole har i mange år deltaget i Ibis' Hele Verden i Skole-kampagne, der blandt andet udgiver Læseraketten. Hun siger om sine erfaringer, at "børn i dag er nødt til at kende til, at verden er skruet forskelligt sammen, og at livsbetingelser er forskellige verden over. Halvdelen af de børn,

vi uddanner, ender måske med at arbejde i udlandet eller for udenlandske virksomheder, og så kan det ikke nytte, at man tror, at taling alle steder er ligesom i Danmark". Det er blandt andet derfor, de interkulturelle kompetencer er vigtige.

Læreropgaven er vanskelig, og lærerne skal ikke besvare spørgsmål, ingen kender svarene på. De skal derimod være med til at give redskaber, og redskaberne forudsætter, at internationaliseringen er en integreret del af undervisningen på læreruddannelsen.

I dag har lærerne ikke redskaberne. Timbuktu Fonden lavede i 2009 en undersøgelse om det globale indhold i læreruddannelsen, herunder begreber som globale perspektiver, global ulighed og udviklingsspørgsmål. Målet var netop at undersøge, om de nye lærere får de nødvendige kvalifikationer til, at de kan medvirke til at folkeskolen opfylder de fagmål og slutmål, der gælder i dag, altså inden de nye reformer.

Konklusionen var, at internationalisering af læreruddannelsen i dag er meget begrænset. Integrationen af den internationale dimension og viden om fattige lande er mangelfuld eller fraværende i læreruddannelsens fag.

Rapporten fastslog, at internationalisering (desværre) stadig kun er en sag for de særlige ildsjæle, til trods for, at "Fælles Mål" for skolens fag blev revideret i 2009 og den internationale dimension i alle fag blev ændret fra et bør indgå til et skal indgå.

Udfordringen til politikerne og os andre er her lige nu. Redskaberne, erfaringerne og undervisningsmaterialeerne findes. Ibis' Hele Verden i Skole-kampagne har demonstreret en række muligheder. Et nyt faghæfte om den internationale dimension er også på vej. Opgaven er ikke umulig.

Men materialeerne vil blive bedre, og der vil blive flere af dem, når der er klare forpligtende mål. Det vil også gøre det lettere for de lærere, der gerne vil gøre det godt og fagligt forsvarligt uden nødvendigvis at have brændende sjæle for sagen.

Netop nu har Folketinget en gylden chance for at give danske skoleelever et bedre og mere internationalt startgrundlag. Der er gjort en masse solidt forarbejde, og forståelsen er ved at være der. Udviklingsministeren og børne- og undervisningsministeren har allerede diskuteret spørgsmålet, og det, der nu mangler, er, at de gode viljer sættes til håndgribelig og realistisk praksis.

Thomas Ravn-Pedersen er formand for Timbuktu Fonden, Vagn Berthelsen er generalsekretær for Ibis, og Hans Peter Jensen er forhenværende rektor for Danmarks Tekniske Universitet og formand for Rådet for Internationalisering af Uddannelserne

KRONIKKEN PÅ MANDAG
Peter V. Legarth: "Guds ord under lup"